

Ole rohkea vaikuttaja!

Hämeen vanhusneuvostoseminaari

Lahti 15.9.2020

Tuulikki Petäjaniemi

Vaikuttamistoiminta vanhusneuvostoissa

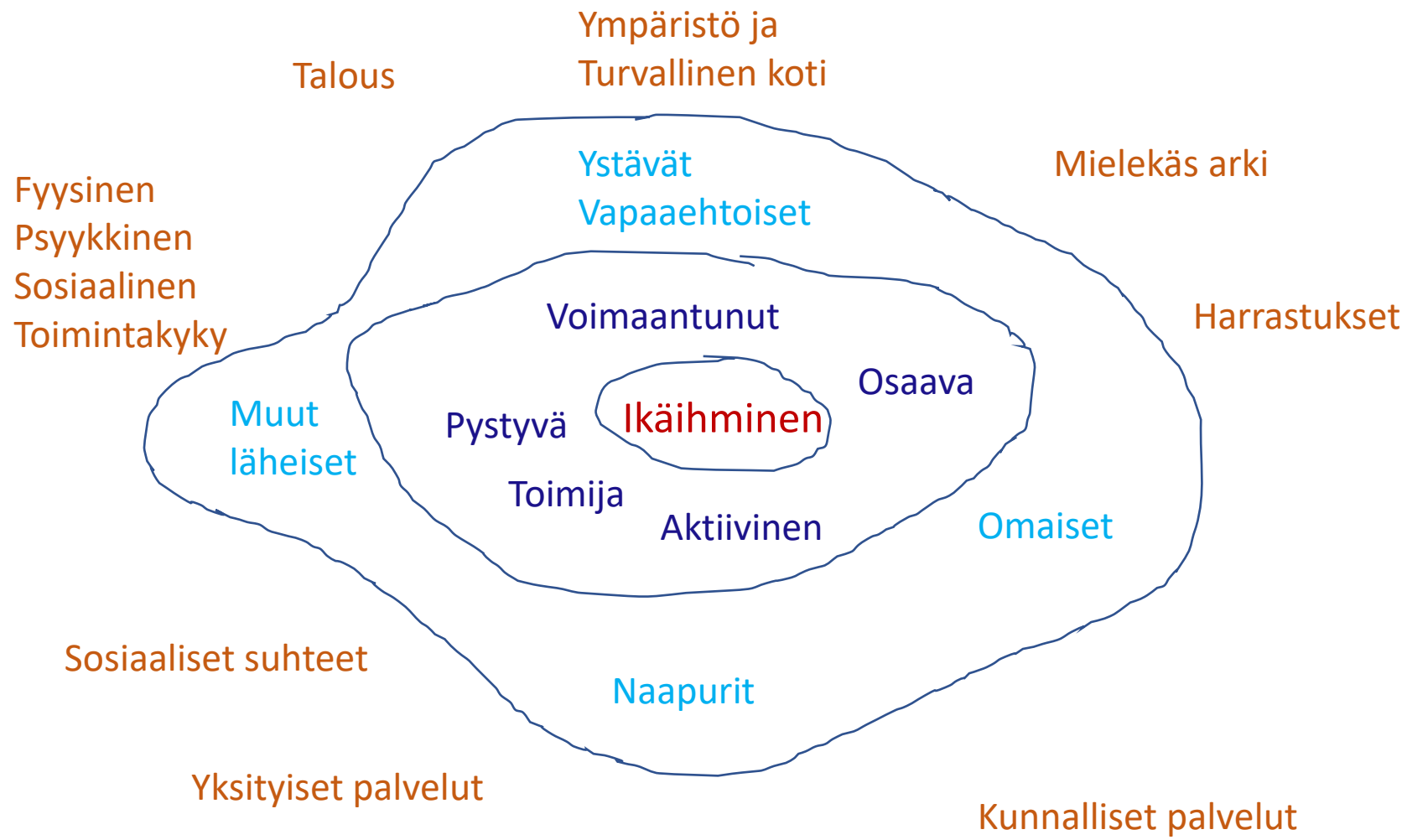
- Antaa mahdollisuuden
  - Vaikuttaa ikäihmisten asemaan ja elinolosuhteisiin
  - Oman kunnan asioihin ja vanhuspolitiikkaan
  - Osallistua yhteiseen päätöksentekoon
  - Olla hyödyksi ja tarpeellinen
  - Oppia uutta
- On merkityksellistä, mielekästä ja vastuullista

Ikäihmiset eivät ole yhtenäinen ryhmä

- Eläkeläisten ikähaarukka välillä 65-105 vuotta on 30-40 vuotta
- Eläkeläiset ovat erilaisessa fyysisessä ja henkisessä kunnossa
  - Fyysinen, psyykkinen, kognitiivinen ja sosiaalinen kunto
- Myös tausta, kokemus, elämäntilanne ja taloudellinen tilanne ovat erilaisia
- Valtaosa yli 65-vuotiaista ikäihmisistä voi hyvin ja osallistuu aktiivisesti
- Kaikkia ikäihmisiä ei saa niputtaa yhteen, ei edes korona-aikana

Ikäihmisten arvostuksen nostaminen

- Ikäihmiset eivät ole vain taakka tai rasite yhteiskunnalle
- Ikäihmiset ovat myös voimavara
  - Työelämässä esim. keikkatyössä
  - Kuluttajina: kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut, hyvinvointipalvelut, siivouspalvelut ja muut kotipalvelut, matkailu, ostovoima
  - Vapaaehtoistoiminnassa – usein toisten ikäihmisten hyväksi
  - Tukena ja apuna lapsille ja lastenlapsille
  - Omaishoidossa
  - Järjestötyössä

Vanhusneuvoston työ näkyväksi ja vaikuttavaksi

- Toiminnan hyvä suunnittelu ja organisointi
- Omat aloitteet ja lausunnot
- Yleisötilaisuudet kunnan ikäihmisille
- Esite neuvoston toiminnasta ja toiminnan painopisteistä
- Osallistuminen omassa kunnassa eri tilaisuuksiin ja niissä käytävään keskusteluun
- Vahva läsnäolo median kentässä: oman kunnan viestintäkanavat, paikallislehdet, FB
- Uusimman tiedon hankkiminen ja vaikuttaminen esim. ministeriön vanhusneuvostopäivässä

Mitkä asiat nousevat tärkeiksi

- Ikäihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
  - Liikunta, kulttuuri, oppiminen, vapaaehtoistyö, julkinen tai palveluliikenne, asuminen ja ympäristö, terveellinen ravinto
- Terveyspalvelut - lähipalvelut
- Sosiaalipalvelut
  - kotihoito, omaishoito, perhehoito
  - Päiväkeskukset, palvelukeskukset ja ympärivuorokautinen hoiva
- Ikäihmisten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen
- Neuvonta myös kasvotusten ja puhelimitse

Esimerkkejä vanhusneuvoston tavoitteista

- Palveluiden saatavuus, laatu ja oikea-aikaisuus on varmistettava.
- Julkisissa palveluissa on kautta linjan oltava mahdollisuus henkilökohtaiseen neuvontaan kasvotusten tai puhelimitse.
- Toimintakyvyn rajoittuessa apua kotiin tarvitaan ajoissa, samoin paikka pitkäaikaishoivan yksikössä. Ikäihminen ei saa tuntea olevansa kotinsa vanki.
- Liikunta ja ohjatut liikuntaryhmät edistävät terveitä elinvuosia.
- Kulttuuri, sivistys ja oppiminen kuuluvat myös ikäihmisille.
- Ikäihmisten riittävä ja monipuolinen ravitsemus on varmistettava.
- Itsenäisen liikkumisen mahdollisuutta on vahvistettava monipuolisilla kuljetuspalveluilla.
- Kodin turvallisuus on ykkösasia ja turvallinen ympäristö varmistaa osallistumista.

Lähesty rohkeasti päättäjiä – kerro heille ikäihmisten näkökulma eri asioihin

- Kunnan virkamiehet
- Kunnanhallituksen jäsenet, kunnanvaltuutetut, lautakuntien jäsenet ja poliittiset ryhmät
- Läsnäolo-oikeus niissä lautakunnissa, valiokunnissa tai kunta-yhtymissä, joissa ikäihmisten asiat ovat esillä
(tai vähintään niin, että näiden edustaja tulee vanhusneuvoston kokoukseen)
- Eläkeläisyhdistykset ja vapaaehtoista auttamista järjestävät yhdistykset
- Paikallislehdet, Facebook ja muu sosiaalinen media
- Elämänkokemuksesi, tietämyksesi ja ikäihmisten asioiden tuntemuksesi antaa vahvan pohjan vaikuttamiselle

Ikä

on pääoma

joka pysyy ja
tarjoutuu käyttöön
päivittäin

lahja
jonka avaamiseen
on aikaa

koko
elämä

Irja Askola